

Publisert: 2020-11-24

Språk: Norsk

COVID-19

Del 6-1:

Spesifisering av smitteverntiltak rettet mot detaljhandel i Oslo kommune Rev.1

COVID-19

Part 6-1: Specified infection control measures for retail in the city of Oslo

Rev.1

Revisjoner av dette dokumentet:

Revisjon 1 ble utgitt på norsk 2020-11-24.

ICS: 11

Opphavsrettsbeskyttet dokument

Med mindre annet er angitt, kan ingen del av dette dokumentet reproduseres eller brukes i noen form eller på noen måte uten at skriftlig tillatelse er innhentet på forhånd. Dette inkluderer kopiering og elektronisk bruk, som publisering på internett eller et intranett. Enhver gjengivelse som strider mot dette, kan føre til beslagleggelse, erstatningsansvar og/eller rettslig forfølgelse. Forespørsel om gjengivelse rettes til Standard Online AS.

Innhold

1	Formål	1
2	Spesifikke smitteverntiltak rettet mot handelsstanden i Oslo kommune	1
2.1	Beregningsmodell for maksimalt antall kunder i lokalet	1
2.2	Avstand.....	1
2.3	Kunder som ikke følger smittevernregler	2
2.4	Tidsperioder med ekstra stort press av kunder	2
2.5	Kø av kunder og besøkende.....	2
2.5.1	Inngang.....	2
2.5.2	Disk eller kasse.....	2
2.5.3	Prøverom.....	3
2.5.4	Pakkedisker	3
2.5.5	Post i butikk eller annen pakkelevering.....	3
2.6	Sanitærfasiliteter/toalett.....	3
2.7	Sirkulasjon i områder med mange kunder samtidig.....	3
2.8	Kontaktflater og varer.....	3
2.9	Lydnivå.....	4
2.10	Kantine og personalrom.....	4
2.11	Ansatte.....	4
2.12	Turnus og kohorter	5
2.13	Vakthold/vektene.....	5
	Tillegg A (informativt) Sjekkliste smitteverntiltak.....	6
A.1	Smitteverntiltak rettet mot kunder og besøkende.....	6
A.2	Smitteverntiltak rettet mot ansatte.....	6
A.3	Smitteverntiltak rettet mot spesifikke smittevernområder.....	7

COVID-19 – Del 6-1: Spesifisering av smitteverntiltak rettet mot detaljhandel i Oslo kommune – Rev.1

1 Formål

Dokumentet er utarbeidet med bakgrunn i særskilte smittevernkrav for Oslo kommune per 2020-11-24. Det spesifiserer smitteverntiltak rettet mot detaljhandel.

Spesifiseringen bygger på NHS C19-6 som er utarbeidet i samarbeid med Virke og NHO Service og Handel med tilhørende virksomheter. Det forutsettes at de generelle kravene beskrevet i NHS C19-6 er oppfylt.

Den enkelte virksomhet er selv ansvarlig for at de smitteverntiltak som beskrives her blir gjennomført.

2 Spesifikke smitteverntiltak rettet mot handelsstanden i Oslo kommune

2.1 Beregningsmodell for maksimalt antall kunder i lokalet

Oslo kommune har innført et krav om at virksomhetene skal beregne maksimalt antall kunder tillatt i lokalet. Formålet er at det ikke skal være for mange i lokalet samtidig, slik at alle skal kunne holde god avstand.

For å beregne maksimalantallet skal man legge til grunn at alle skal kunne holde 2 meter avstand. Dette skal legges til rette for at kundene enkelt kan holde minst 1 meter avstand i en normal handelssituasjon når de beveger seg i lokalet, med unntak for kortvarige passeringer.

Ved beregning av maksimalantallet skal virksomhetene gjøre en helhetlig vurdering av egen virksomhet, herunder kundegrunnlag, kundegruppe, og lokaler, der bl.a. størrelsen på lokalet og kjennskap til eventuelle områder der trengsel er vanlig skal tas hensyn til.

Det understrekes at bruken av 2 meter avstand utelukkende knytter seg til virksomhetenes beregning av maksimalt antall kunder tillatt i lokalet. For kundene gjelder fortsatt den nasjonale anbefalingen om at det skal holdes minst 1 meter avstand til andre.

Virksomhetene skal sikre at maksimalantallet ikke overskrides.

2.2 Avstand

- Det skal sørges for at kundene kan holde minst 1 meter avstand. Sørg for å ha informasjon ved inngangen som viser maksimalt antall kunder, krav om minst 1 meter avstand, bruk av munnbind og smittevernregler.
- Etabler vakt hold/kundeverters som organiserer kø og trafikkstrøm for å sikre at det ikke blir for mange kunder i lokalet samtidig.
- Benytt tydelige visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.
- Vurder om det kan gjøres fysiske tilpasninger i lokalet, for eksempel flytte hyller eller reoler.
- Oppfordre kunder til bruk av munnbind.
- Tilby munnbind ved inngangen. Selv om det benyttes munnbind, skal det holdes minst 1 meter avstand.

2.3 Kunder som ikke følger smittevernregler

- Gi raskt og vennlig beskjed til kunder som ikke overholder anbefalingene om avstand. Dersom kunder ikke hører på de ansattes anmodninger om å holde avstand, kan kunden bes om å forlate lokalet.
- Kunder bør oppfordres til å berøre færrest mulige varer.
- Heng opp plakater som minner kunder på smittevernregler.
- Dersom høytaleranlegg er tilgjengelig, informer jevnlig om smittevernregler.

2.4 Tidsperioder med ekstra stort press av kunder

- Kartlegg hvilke tidspunkt og tidsperioder hvor det ankommer store kundemasser.
- Unngå salgskampanjer med korte tidsintervall som samler et stort antall kunder i butikken samtidig.
- Ha vakthold og kø slik at det ikke kommer flere kunder inn i butikken eller kjøpesenteret enn beregnet maksimalt antall.
- Sette opp påminnelser om minst 1 meter avstand der det er risiko for at mange samles samtidig, som for eksempel ferskvaredisk, prøverom eller panteautomater.
- Kjøpesenter kan vurdere å begrense antall parkeringsplasser.
- Kjøpesenter kan informere på sosiale medier eller på nettsider de tidspunktene hvor det er vanlig med færre besøkende.

2.5 Kø av kunder og besøkende

2.5.1 Inngang

Det kan oppstå kø for å komme inn i lokalet. Følgende tiltak vurderes:

- Ha adgangskontroll med vakthold eller tilsyn ved køen.
- Bruk ulike inngang og utgang og «en-veis-kjøring» der dette er mulig.
- Ha tydelig plassering av hånddesinfeksjon ved inngang.
- Gi oppfordring om å holde avstand.
- Vurder å nekte adgang for kunder som ikke innretter seg etter kravet om å holde avstand.
- Der hvor det er lagt opp til å være en kø-ordning, bør det settes opp visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.

2.5.2 Disk eller kasse

Kø ved disk eller kasse - følgende tiltak vurderes:

- Ha vakthold eller tilsyn ved køen.
- Der hvor det er lagt opp til å være en kø-ordning, bør det settes opp visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.
- Unngå at køen kommer i konflikt med andre kunder i butikken.
- Tilrettelegg for et kø-lappsystem for å hindre at kunder står lenge i kø.
- Pleksiglass for å skille ansatte og kunder.
- Pleksiglass for å skille kunder i pakkeområder.

2.5.3 Prøverom

Kø ved prøverom - følgende tiltak vurderes:

- Ha vakthold eller tilsyn med køen.
- Der hvor det er lagt opp til å være en kø-ordning, bør det settes opp visuelle påminnelser for eksempel merking på gulvet for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.
- Unngå at køen kommer i konflikt med andre kunder i butikken.

2.5.4 Pakkedisker

Kø ved pakkedisker - følgende tiltak vurderes:

- Vurder å ikke ha pakkedisk.
- Gi innpakkingspapir til å ta med hjem, slik at færrest mulig bruker pakkedisk.
- Ha vakthold eller tilsyn med køen.
- Der hvor det er lagt opp til å være en kø-ordning bør det settes opp visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.
- Ha ansatte som pakker inn, eventuelt skal hånddesinfeksjon være tilgjengelig.

2.5.5 Post i butikk eller annen pakkelevering

Kø for å hente/levere pakker - følgende tiltak vurderes:

- Vurder om det er alternative måter å utlevere pakker, for eksempel ha en egen disk til dette som står et sted hvor det ellers ikke samles kunder.
- Ha vakthold eller tilsyn med køen.
- Der hvor det er lagt opp til å være en kø-ordning bør det settes opp visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.
- Unngå at køen kommer i konflikt med andre kunder i butikken.

2.6 Sanitærfasiliteter/toalett

- Ha gode rutiner for hyppig renhold av berøringspunkter og sørg for god informasjon til kunder.
- Loggfør renholdet.
- Heng opp informasjonsmateriell som oppfordrer kunder til grundig håndvask, samt unngå å berøre kontaktpunkter (for eksempel bruke albue til å åpne døren). Det kan også være et alternativ å la dører stå åpne der det er naturlig.

2.7 Sirkulasjon i områder med mange kunder samtidig

- Dersom mulig, bør det settes opp visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde avstand.
- Sørg for god veiledning til kunder om hvor de finner varer.
- Legg til rett for rask handel.
- Ikke legg opp til disker hvor kunder kan smake på produkter, eller andre tiltak for å samle kunder på ett sted, som for eksempel julenisse som barna kan hilse på.

2.8 Kontaktflater og varer

Covid-19 kan overleve på overflater eller gjenstander. Smitte kan spres ved at mange berører samme kontaktpunkt. Følgende tiltak skal vurderes:

- Virksomheten skal selv identifisere kontaktflater hvor smitte kan overføres.

- Sørg for informasjon til kunder ved inngang, disker, kasser, prøverom, toaletter, kø, røykeområder, bord, benker og andre steder det er risiko for at smitte kan spre seg.
- Ha hånddesinfeksjon tilgjengelig ved inngang og på toaletter.
- Kunder bør oppfordres til å berøre færrest mulige varer, se også veiledning fra Mattilsynet.
- Sørg for regelmessig renhold av betalingsterminaler, kleshengere, kundevogner og handlekurver, pulter og bord, heisknapper, gelender, dørhåndtak og området rundt, dispensere, berøringsskjermer, panteautomater, kasser og andre gjenstander som brukes av påfølgende kunder.
- Ansatte skal ha tilgang på håndvask eller hånddesinfeksjon. Desinfeksjon kan brukes på rene flater som for eksempel håndtak, kleshengere, tastaturer, telefoner og lignende. Ellers anbefales god rengjøring med vanlige rengjøringsmidler eller husholdningsklorin, gjerne med mikrofiberklut.
- Virksomheten bør ha rutiner som sikrer at renhold gjennomføres og loggføres.
- Betaling med kontanter bør unngås. Dersom det er mulig, bør det oppfordres til kontaktløse betalingsløsninger.
- Det er viktig å være klar over at enkelte berøringsskjermer ikke tåler håndsprit.

2.9 Lydnivå

Kunder som må rope eller lene seg inntil hverandre for å høre hverandre pga. høy musikk, kan ha større risiko for å smitte hverandre. Virksomheten må selv ta stilling til lydnivået på musikken. Et lavere lydnivå kan bidra til at kunder og ansatte slipper å rope til hverandre eller å være nær for å høre.

2.10 Kantine og personalrom

- Utfør hyppig renhold av kjøkkenkrok, te-kjøkken, kaffemaskin, oppvaskmaskin, kraner, telefoner, PC-skjerm og utstyr, nettbrett, berøringsskjermer, pulter og bord, lysbrytere, heisknapper, gelender, dørhåndtak og området rundt, dispensere o.l.
- Sørg for hyppig vask av arbeidsklær.

2.11 Ansatte

Ansatte skal gjennomføre en grunnleggende opplæring i smittereduserende tiltak og bli bevisstgjort om at de er ansvarlige for å følge opp virksomhetens rutiner og myndighetenes retningslinjer og føringer for smittevern.

Det er viktig at ansatte følger de generelle smittevern rådene som god håndhygiene, hoste i albuen, unngå tett kontakt med andre der dette er mulig, og unngå ansikt-til-ansikt-kontakt. Vurder om alle eller noen ansatte skal bruke munnbind.

Følgende andre tiltak skal vurderes:

- Ansatte skal oppfordres til å begrense bruk av offentlig transport der det er mulig.
- Ansatte som har symptomer, skal holde seg hjemme i ett døgn etter at de er symptomfrie. Det er viktig at de ansatte overholder dette, selv om det kan bety tappt inntekt.
- Bruk av ringer er en mulig smittekilde, da disse er vanskelige å rengjøre effektivt. Det anbefales derfor at ansatte tar av seg ringer i arbeidstiden. Andre personlige gjenstander kan også overføre smitte. Vesker og sekker bør ha en fast oppbevaringsplass der de ikke kommer i kontakt med andre gjenstander. Mobiltelefon kan også være en smittekilde, og ansatte oppfordres til å vaske hender etter å ha brukt telefonen.
- Ansatte som ikke har faste arbeidsplasser som for eksempel vaktmestere, ambulerende tilkallingshjelpere og reparatører bør ha en logg som viser hvor de har jobbet til enhver tid for å gjøre smittesporing lettere.

Ansvarlige for virksomheter hvor det påvises smitte bør ringe 21 80 21 80 hvis de har spørsmål om karantene, testing og smittesporing. De vil da bli henvist til smittevernteamet i den bydelen virksomheten har tilhold.

Ledelsen bør også vurdere å dele de ansatte inn i turnus eller kohorter (se punkt under).

2.12 Turnus og kohorter

Dersom en ansatt har hatt nærkontakt med noen som har fått påvist covid-19 skal vedkommende være i hjemmekarantene. Hvem dette gjelder, blir definert av helsetjenesten i samarbeid med den smittede. Med nærkontakt menes kontakt med en smittet person med mindre enn 2 meter avstand i mer enn 15 minutter, eller direkte fysisk kontakt. Vedkommende skal være i karantene i minst 10 dager fra den dagen kontakten skjedde.

Der er derfor anbefalt at ledelsen lager en turnus eller kohort som i størst mulig grad legger opp til at de samme ansatte er på jobb samtidig. Dersom det er en sammenblanding av ansatte, vil det føre til at store deler av ansattgruppen kan risikere å måtte i karantene samtidig ved påvist smitte.

2.13 Vakthold/vektene

Vakter/vektene som bistår i flere butikker, kan ta med seg smitte mellom disse.

Følgende tiltak skal vurderes:

- Vakter/vektene bør ha tilgang på hånddesinfeksjon fordi de i mindre grad har mulighet til å gjennomføre grundig håndvask.
- Virksomheten bør vurdere om vakter/vektene skal ha tilgang på smittevernsutstyr som munnbind og hansker dersom de må håndtere situasjoner hvor det mistenkes at kunder kan være smittet.
- Vakter/vektene bør ha en besøkslogg som viser hvor de har jobbet til enhver tid for å gjøre smittesporing lettere.

Tillegg A (informativt)

Sjekklister smitteverntiltak

A.1 Smitteverntiltak rettet mot kunder og besøkende

Tabell A.1 – Kunder og besøkende, generelle tiltak

Smitteverntiltak – generelle tiltak	Dato	Tidspunkt og signatur
Sørg for at hånddesinfeksjon er tilgjengelig		
Iverksett tiltak for å unngå trengsel		
Merk gulvene for avstandsregulering		
Hold minst 1 meter avstand mellom kunder		
Tilrettelegg for elektroniske betalingsløsninger		
Gjennomfør hyppig rengjøring av kontaktpunkter		
Heng opp informasjon om håndvaskrutiner og berøring av kontaktpunkter		
Heng opp veiledning om hvor kunder finner varer for å legge til rette for rask handel		
Ikke tilby smaksprøver eller legg til rette for andre samlingspunkter		
Vurder lydnivå for å forebygge at kunder lener seg inntil hverandre		

A.2 Smitteverntiltak rettet mot ansatte

Tabell A.2 – Ansatte

Smitteverntiltak – generelle tiltak	Dato	Tidspunkt og signatur
Hold minst 1 meter avstand (garderober, under arbeid og i pauser)		
Unngå nær ansikt-til-ansikt-kontakt		
Sørg for god håndhygiene		
Vurder bruk av munnbind		
Rengjør felles berøringspunkter hyppig		
Utfør hyppig vask av arbeidstøy		
Vurder bruk av smykker		
Ansatte som ikke har faste arbeidsplasser, bør loggføre hvor de har jobbet til enhver tid grunnet smittesporing		
Vurder inndeling i kohorter. Ved kohorter: Unngå kontakt med ansatte i andre kohorter		
Gjennomfør opplæring i smittevernrutiner, hygiene og rengjøringsrutiner		
Begrens bruk av offentlig transport og hold deg hjemme hvis du er syk		

A.3 Smitteverntiltak rettet mot spesifikke smittevernområder

Tabell A.3 – Spesifikke smittevernområder

Smittevernområde	Tiltak	Dato	Tidspunkt og signatur
Kunder klarer ikke å holde 1 meter avstand	Det er hengt opp skilt om maksimalt antall kunder i butikken		
	Det er hengt opp informasjon om krav til minst 1 meter avstand, bruk av munnbind og smittehygiene. Tilby munnbind ved inngangen		
	Benytt visuelle påminnelser, for eksempel merking på gulvet, for å minne kunder om å holde minst 1 meter avstand.		
	Det er gjort fysiske tilpasninger i lokalet for å sikre minst 1 meter avstand, passasje og fremkommelighet		
	Det er etablert vakthold/kundevert eller køordning		
Kunder følger ikke smittevernråd	Gi beskjed til kunder som ikke følger smittevernregler		
	Gi informasjon om å berøre på færrest mulig varer		
	Det er hengt opp informasjon om viktige smitteverntiltak		
	Dersom høytaleranlegg er tilgjengelig, bør det informeres jevnlig om å følge smitteverntiltak		
Mange kunder kommer samtidig	Det er kartlagt tidsperioder og tidspunkt hvor det ankommer store kundemasser		
	Det er iverksatt tiltak for perioder med store folkemengder, for eksempel redusert parkering		
	Vurder behov for vakthold i disse tidsrommene		
	Sett opp påminnelser om avstand ved for eksempel ferskvaredisk, prøverom eller panteautomat. Unngå kortvarige salgskamp		
Kunder står i kø	Vurder adgangskontroll med vakthold		
	Bruk ulik inngang og utgang og «enveis-kjøring»		
	Sørg for informasjon og oppfordring om å holde minst 1 meter avstand		
	Nekte adgang til kunder som ikke holder avstand		
	Sette opp markering på gulv for å sikre minst 1 meter avstand		
	Det er sikret at kø ved disk/kasse ikke kommer i «konflikt» med andre kunder i butikken		
	Det er innført kølapp-system for å forebygge kø		
	Vurder bruk av pleksiglass		
	Vurder utlevering av pakker på et sted med få kunder		
Vakter/vektene og tilkallingsvakter som bistår flere butikker kan være smittebærere	Sikre tilgang på hånddesinfeksjon		
	Vurder tilgang til smittevernutstyr		
	Vurder loggføring av hvor de har jobbet		

- Norsk Standard fastsettes av Standard Norge og er varemerkebeskyttet.
- Andre leveranser fra Standard Norge, som tekniske spesifikasjoner, workshopavtaler og veiledninger, utgis etter ferdigstilling uten formell fastsetting.
- Standard Norge kan gi opplysninger om innholdet og svare på faglige spørsmål.
- Spørsmål om gjengivelse rettes til Standard Online AS.
- Inntektene fra salg av standarder utgjør en stor og avgjørende del av finansieringen av standardiseringsarbeidet i Norge.
- Mer informasjon om standardisering, standarder, kurs og andre produkter finnes på www.standard.no.

Standard Norge
Postboks 242
1326 Lysaker

Telefon 67 83 86 00

info@standard.no
www.standard.no

Standard Online AS
Postboks 252
1326 Lysaker

Telefon 67 83 87 00

salg@standard.no
www.standard.no

Besøksadresse:

Lilleakerveien 2A
0283 Oslo